

Nr 93.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående delaktighet i statens pensionsanstalt för sjukgymnaster vid vissa anstalter för kirurgisk tuberkulos; given Stockholms slott den 21 februari 1941.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj: Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 21 februari 1941.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler efter gemensam beredning med chefen för socialdepartementet fråga om delaktighet i statens pensionsanstalt för sjukgymnaster vid vissa anstalter för kirurgisk tuberkulos och anför därvid:

I enlighet med beslut av 1938 och 1939 års lagtima riksdagar (riksd. skr. nr 270 år 1938 och nr 202 år 1939) hava genom kungörelser den 17 juni 1938 (nr 518) och den 22 juni 1939 (nr 506) i reglementet för statens pensionsanstalt — § 60 mom. 1 i) — meddelats bestämmelser rörande pensionsrätt för vissa sjukgymnaster. Enligt dessa bestämmelser må pensionsrätt beredas sjukgymnast, som är anställd vid länslasarett eller på likartat sätt anordnad sjukvårdsinrättning, sjukstuga däri inbegripen, vilken äges och helt eller delvis underhålles av landsting eller stad, som ej deltagar i landsting, vid för sjuk-

gymnastik och massage inrättad poliklinik, som äges och underhålles på sätt nyss nämnts, vid statsunderstödd vanförestalt eller vid kuranstalt, som är ansluten till pensionsstyrelsen.

Beträffande de närmare pensionsvillkor, som gälla för i statens pensionsanstalt sålunda för närvarande delaktiga sjukgymnaster, må här nämnas, att pensionsrätt kan vinnas först efter av medicinalstyrelsen godkänd tjänstereglering enligt § 5 pensionsanstaltens reglemente, att tjänstepensionsunderlaget utgör 1,560 kronor och familjepensionsunderlaget 612 kronor, att pensionsåldern utgör 60 år, att för hel tjänstepension erfordras 30 tjänstår och att för tillstånd att kvarstå i tjänst efter pensionsåldern (högst 5 år) erfordras medgivande av medicinalstyrelsen. Befattningshavarens årliga tjänstepensionsavgift utgör 5 procent av tjänstepensionsunderlaget och den årliga familjepensionsavgiften 20 procent av familjepensionsunderlaget för manlig befattningshavare och 1 procent av samma underlag för kvinnlig befattningshavare. Huvudmannaavgiften utgör 5 procent av tjänstepensionsunderlaget. För sjukgymnastbefattning, som före den 1 januari 1941 efter godkänd reglering anmälts för beredande av pensionsrätt åt innehavaren, har enligt bestämmelse i mom. 13 av övergångsstadgandena till kap. VI anstaltens reglemente viss lindring medgivits i engångsavgift för retroaktiv tillämpning av reglementet.

Enligt kungörelse den 17 juni 1938 (nr 519) gäller såsom villkor för godkännande beträffande sjukgymnastbefattning av tjänstereglering, varom nyss nämnts, dels att befattningen är förenad med kontant slutavlöning av lägst 2,500 kronor för år, avlöning utgående i form av arvode efter taxa däri ej inräknad, dels att befattningshavarens tjänstgöringsskyldighet uppgår till minst 30 timmar i veckan, dels ock att befattningshavaren erhållit medicinalstyrelsens tillståndsbrev till sjukgymnastyrkets utövning.

I skrivelse den 14 november 1940 har *svenska kustsanatoriernas samorganisation* gjort framställning i syfte att pensionsrätt i statens pensionsanstalt måtte — på enahanda villkor som gälla beträffande sjukgymnaster, vilka för närvarande äga dylik pensionsrätt — beredas sjukgymnaster, anställda vid till samorganisationen anslutna statsunderstödda kustsanatorier. Till stöd för framställningen har anförts, att de arbetsuppgifter, som åvilade sjukgymnaster vid kustsanatorier och vanförestalter, i stort sett vore desamma och att statsbidrag till dessa sjukvårdsinrättningar utginge efter i stort sett samma grunder.

Medicinalstyrelsen har i utlåtande den 30 december 1940 anført följande:

Då organisationen i sin framställning talar om sjukgymnastbefattning vid kustsanatorium avses tydligen dylik tjänst, som kan finnas inrättad vid någon av följande fyra anstalter, nämligen Apelvikens kustsanatorium, Kronprinsessan Victorias kustsanatorium i Barkåkra, Styrso kustsanatorium och Solhems barnsjukhus i Borås.

Enär benämningen kustsanatorium å anstalter av här avsedd beskaffenhet numera utbytt mot benämningen anstalter för kirurgisk tuberkulos (kun-

görelsen den 23 april 1937, nr 209), ifrågasätter styrelsen, om förstnämnda benämning i detta fall bör bibehållas. Styrelsen önskar dock framhålla, att i vanliga fall, då man talat om kustsanatorier, härmed endast avsetts omförmälda fyra anstalter samt att med begreppet anstalter för kirurgisk tuberkulos jämväl avses vissa andra, i regel små anstalter.

Då möjlighet numera beretts bland annat sjukgymnaster vid vanförestalterna — vilka åtnjuta statsbidrag efter i huvudsak enahanda grunder som nu ifrågavarande fyra sjukvårdsinrättningar — att erhålla pension genom statens pensionsanstalt, får medicinalstyrelsen, som finner samma skäl tala för, att de vid nyssberörda fyra anstalter för kirurgisk tuberkulos inrättade sjukgymnastbefattningarna må kunna förenas med pensionsrätt i nämnda anstalt, tillstyrka bifall till framställningen.

Jämväl *statens pensionsanstalt*, som den 17 januari 1941 avgivit utlåtande i ärendet, har tillstyrkt bifall till framställningen. Pensionsanstalten har därvid anfört bland annat följande:

Pensionsrätt i pensionsanstalten tillkommer för närvarande icke sjukgymnaster, anställda vid de anstalter, som torde avses i framställningen — Apelvikens kustsanatorium, Kronprinsessan Victorias kustsanatorium, Styrso kustsanatorium och Solhems barnsjukhus — och som däri benämnts kustsanatorier.

I betraktande av bland annat vad medicinalstyrelsen i ärendet anfört har pensionsanstalten för sin del intet att erinra mot att jämväl sistnämnda sjukgymnaster beredas pensionsrätt i anstalten på samma villkor, som gälla för innehavare av tidigare till delaktighet i anstalten upptagna sjukgymnastbefattningar. Därvid synes under en förslagsvis till den 1 januari 1943 utsträckt övergångstid beträffande ifrågakommande engångsavgift skäligen böra medgivas enahanda lindring, som i mom. 13 av övergångsstadgandena till kap. VI reglementet för pensionsanstalten stadgats i fråga om sistnämnda befattningar.

På grund av det ringa antal befattningshavare, som skulle ifrågakomma till erhållande av pensionsrätt — enligt lämnade uppgifter uppfylla för närvarande allenast två befattningshavare förutsättningarna därför — kunna de på staten ankommade kostnaderna för den föreslagna nya pensionsrätten antagas bli relativt obetydliga.

Med hänsyn till vad medicinalstyrelsen anfört rörande ifrågavarande anstalters benämning kan det synas påkallat att uppräknade anstalterna i det tillägg till § 60 mom. 1 i), som erfordras för pensionsrättens reglering. Enär emellertid berörda anstalter vid tillämpning av pensionsreglementet ansetts vara identiska med statsunderstött kustsanatorium, som omförmäles i § 60 mom. 1 b) — »statsunderstött kustsanatorium, å vilket tuberkulossjukhusstadgan äger tillämpning» — synes det ändamålsenligare att i sagda tillägg beteckna vid sådan anstalt anställd sjukgymnast såsom anställd »vid statsunderstött kustsanatorium, som avses i b)».

Statskontoret har i utlåtande den 6 februari 1941 anslutit sig till vad statens pensionsanstalt anfört.

Även jag anser mig böra förorda, att rätt till delaktighet i statens pensionsanstalt i överensstämmelse med av anstalten förordade grunder beredes sjukgymnaster vid i ärendet avsedda statsunderstödda anstalter för kirurgisk tuberkulos.

*Departement-
chefen.*

Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att, sedan riksdagen fattat beslut i ärendet, vidtaga erforderliga ändringar i pensionsanstaltens reglemente. Ändringarna torde böra träda i kraft den 1 juli 1941.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med av mig förordade grunder, utfärda bestämmelser i fråga om delaktighet i statens pensionsanstalt för sjukgymnaster vid vissa anstalter för kirurgisk tuberkulos.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Stig Algott.